

سیمیناریک به ههردوو زمانی ئینگلیزی و کوردی له سهر

Preserving the Kurdish Identity: The case for a standard Kurdish *lingua franca*

پاراستنی ئایدینتیتی کورد: نموونهیهک بۆ لینگوا فرانکای کوردی ستاندهرد.

له پالتۆکدا له سهر تۆری ئینتهرنیٲ پشکەش دهکړئ. رۆژی شهممه (۱۵-۱۲-۲۰۰۷) ، کاتژمیر 9 (نو) ی شهو بهکاتی نیوهندی ئهوروپا، له ژووری کوردستانی ئازاد و سهربهست سیمیناریک بۆ ههیهک له Janet Brady (ئوستراالی) و کامیار سابیر (ناسراو به خهتاب سابیر) له سهر ئهو بابتهی سهرهوه بهپوه دهچی.

باسهکه له سهر گرنگی سهپاندنی زمانی ستاندهرد له ناو جفاکی کوردیدا (کوردستانی باشوور) دهکۆلتهوه. دهست دهخاته سهر سامناکی گههلاوژهی دایهلیکتهکان و گرنگی خویندن و نووسین بهیهک زمانی ستاندهرد و فورمال، له جیوگرافیایهکی دیاریکراودا که به دیفاکتۆی ههریمی کوردستان ناسراوه. هاوکات رهنگدانهوهی ئهم لینگوا فرانکا ستاندهرده له سهر پارچهکانی تری کوردستان بهگشتی و کوردستانی رۆژهلات بهتایبهتی، شروقه دهکات. له ههمان کاتیشدا وهلام به تهنگهچیکلدانهیی ههندی دایهلیکتپهرست و ناوچهگهر و کهسانی نهشارهزا دهاتهوه، که بهی هیچ ئارگیومینت و لۆژیککی زانستیانه کهوتونهته ویزهی زمانی ستاندهردی کوردی (سۆرانیی یان کرمانجی خواروو) و له داخیشدا یهخهی ئهم سیاسیی و ئهو میدیای کوردی دهگرن. بهشیک سهرهکیی باسهکه بۆ پاراستن و دهستپوهگرنتی ئایدینتیتی کوردیه له ری لینگوا فرانکایهکی ستاندهردهوه.

هاتن بۆ ههموو لایهکه، ههولیش دهدرئ باسهکه لهچوارچیوهی ئارگیومینتدا بمینیتتهوهو ریگه بهکهس نادرئ سووکایهتی بهم دایهلیکت و بهو ناوچه بکات. رهخهکانیش لهچوارچیوهی باسهکهدا قهتیس دهکړ.

ئهو تهوهرانهی باسهکه دهیگریتهوه:

- زمان و ئایدینتیتی: خوشک و برای یهکتر
- سهپاندنی لینگوا فرانکا، بهزهی و بینهو بهردهی تیدا نییه
- بهرکهرنار خستنی دایهلیکتهکان و زالکردنی یهکزمانی چوونیهک و ستاندهرد
- دایهلیکتۆلۆجی (dialectology) و ستاندهرایزکردنی لینگوا فرانکا
- دهسهلاتی سیاسی کورد له نیوان سهپاندنی لینگوا فرانکای کوردی له لایهک و بهرهلایی و تهراتینی دایهلیکتهکان له لایهکی ترهوه، تهنها خوساگردنهوهی بۆ ماوهتهوه.
- بۆچی کرمانجی خواروو و ناوهراست (سۆرانیی) زمانی ستاندهردی کوردستانی باشووره؟

- گرځښت خپلې و نووسين له داموده زگا دهولتي و گشنيي کاندې به زمانکي ستانده رد و توکم.
- به کارهيناني ته وای دايه ليکته کاني تري کوردي بؤ مکومکردن و پانوپړکردني لينگوا فرانکاي کوردي.

پروفايلي ههردوو كه سه كه (به كورتیی)

Janet Brady خوڻندڪاري PHD يه (Doctorate Candidate) له بهشي زمانه وانيي (Department of Linguistic) له زانگوڻي (Macquarie) ، شاري سيدني - ئوسٽراليا . بهر ڇهه لک ، ٽينگليزه هاوولائيٽي ئوسٽراليا يه .

کامیار سابیر خویندکاری (Higher Degree Research) ه، له
(Division of Society, Culture, Media and Philosophy) بهشی ئەنسروپۆلۆجی
(Department of Anthropology) له هه‌مان زانکۆ.

سیمیئارەکه بە پێی کاتی ئۆسترالیا، دەکاتە کاتژمێر 7 ی بەیانیی، رۆژی یەکشەمە (16-12-2007). بەشی ئینگلیزییەکه ، زۆرتر جەخت لەسەر پاراستنی ئایدیئیتی کوردیی دەکاتەوه و لەلایەن خاتوو Janet Brady هەوڵ پێشکەش دەکری . هەروەها لەلایەن کەسیک بیان چەند کەسیکەوه بۆ کوردیی وەرەگیردری.

بۇ پېۋەندىيە و زانىيارىي زۆرتر... دەتوانن پېۋەندىيە بەم ئىمەيل و ژمارانەۋە بکەن.

Faisal-aziz@hotmail.com

0061405281516

0061397536757

فہیسہ ل عزیز